

หน้าแรก   เกี่ยวกับ TCI »   ฐานข้อมูล TCI »   ค่า TJIF   การประชุม/อบรม »   งานวิจัยของ TCI »   เกณฑ์คุณภาพวารสาร »   กระดานสนทนา   FAQ

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI

โปรดระบุหมายเลข ISSN หรือชื่อของวารสารที่ต้องการทราบผลประเมิน : ค้นหา

ลำดับ	ชื่อวารสาร	ISSN	เจ้าของ	จัดอยู่ในวารสาร กลุ่มที่	สาขา
1	Veridian E-Journal, Silpakorn University วารสารถูกคัดชื่อออกจากฐานข้อมูล TCI ใน ช่วง 1 มกราคม 2563 - 31 ธันวาคม 2565	1906-3431	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร	1	มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์

[Back to top](#)

Copyright 2005, Thai-Journal Citation Index (TCI) Centre. All rights reserved.

Contact: tci.thai@gmail.com

แนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการ
การท่องเที่ยวชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Guidelines for Prepare to Career Preparation of the Fourth Year Students
in Tourism Management Program, Faculty of Management Science,
Silpakorn University

Received:	June	25, 2019
Revised:	October	3, 2019
Accepted:	October	10, 2019

มนัสสินี บุญมีศรีสง่า (Manassinee Boonmeesrisa-nga)^{*}

กชวรรณ วงศ์สกุล (Kochawan Wongsakul)^{**}

จันจิรา คงทน (Chanjira Kongton)^{**}

ฐิตา รัตนพงษ์พร (Tita Rattanapongporn)^{**}

ธีรศรา หอมจันทร์ (Thirisara Homjantra)^{**}

เบญญาภา ระหว่างบ้าน (Benyapha Rahwangbaan)^{**}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้วยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 25 คน

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ 1) แนวทางก่อนเข้าศึกษา คือ ความสนใจด้านมัคคุเทศก์ ความสนใจด้านภาษาและความสนใจเกี่ยวกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 2) แนวทางการเตรียมความพร้อมระหว่างการศึกษา คือ แนวทางการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีและแนวทางในการเลือกสถานที่ฝึกงาน และ 3) แนวทางการเตรียมความพร้อมหลังจบการศึกษา คือ แนวทางการเลือกสถานที่ทำงานและแนวทางการเตรียมตัวเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง เป็นต้น และมีความคาดหวังต่อสถานประกอบการ ได้แก่ ด้านสวัสดิการ ด้านรายได้และความมั่นคง

คำสำคัญ : การเตรียมความพร้อม การประกอบอาชีพ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

^{*} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
Assistant. Professor Dr., Lecturer of Tourism Management, Faculty of Management Science, Silpakorn University.manassinee@ms.su.ac.th)

^{**} นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(Student of Bachelor of Tourism Management, Faculty of Management Science, Silpakorn University.)

Abstract

This research aims to study the guidelines for prepare to career preparation of the fourth year students in tourism management program, faculty of management science, silpakorn university. The researcher gathered data by conducting in-depth interviews and the key informant was 25 people of the fourth year student of faculty of management science, majoring in tourism at Silpakorn University,

The results found that guidelines for prepare to career preparation of the fourth year students in tourism management program, faculty of management science, silpakorn university divided into 3 phases; 1) the preparation before admission that included interested in guide career, interested in languages and interested in career which related to tourism industry; 2) the preparation while studying that included guidelines to choose free elective subjects and guidelines to choose internship places; and 3) the preparation after graduates that included guidelines to choose the workplace and the preparation for enhancing self-potential etc., in addition, students expected to the workplace such as benefits, salary and stability.

Keyword: Preparation Choosing-Career Tourism-Major

บทนำ

การประกอบอาชีพเป็นที่มาของรายได้ที่นำมาใช้ในดำรงชีวิต ปัจจุบันสังคมไทยมีความเปลี่ยนแปลงและต่างจากในอดีต เนื่องจากประชาชนได้รับการศึกษามากขึ้นทำให้มีความรู้ที่จะนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ก่อให้เกิดรายได้ในการดำรงชีวิตและสร้างมาตรฐานที่ดีให้แก่ตนเอง ครอบครัวและสังคม (กรมการจัดหางาน, 2559) หากสามารถค้นหาตนเองและได้ศึกษาเล่าเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ เพื่อนำไปประกอบอาชีพในอนาคตตามที่ตนเองชอบและมีความถนัด จะมีความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพและมีโอกาสประสบความสำเร็จในอาชีพสูง การเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีจึงมีความสอดคล้องกับแนวทางการวางแผนการประกอบอาชีพในอนาคต ดังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (2555-2559) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาโดยคำนึงถึง “คน” เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาโดยส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการศึกษา เน้นการพัฒนาเนื้อหาสาระและขบวนการเรียนรู้ให้เป็นอย่างต่อเนื่อง (อาชัญญา รัตนอุบล และ สุวิธิตา จรุงเกียรติกุล, 2557) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (2552-2559) กล่าวว่า การมีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพเป็นความสามารถในการประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สถาบันการศึกษาจึงเป็นสถานที่ให้ความรู้และพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติจนเกิดผลเป็นรูปธรรม

มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นสถาบันหนึ่งในสังกัดคณะกรรมการอุดมศึกษา มีปณิธานในการบริการด้าน การศึกษา สนับสนุนงานวิชาการและการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมและรักษามาตรฐานการศึกษา ได้จัดตั้ง คณะวิทยาการจัดการขึ้นเป็นคณะที่ 12 เริ่มจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2545 มีจุดมุ่งหมายที่จะผลิต บัณฑิตในสาขาวิชาที่สามารถประกอบอาชีพอิสระ เป็นบุคลากรที่มีความสามารถทางธุรกิจขั้นพื้นฐานรวมทั้งมี ความสามารถในการร่วมปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐและธุรกิจเอกชน โดยคำนึงถึงการตอบสนองต่อความ ต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ มุ่งเน้นการผลิตนักจัดการที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจุบันคณะวิทยาการจัดการ เปิดสอนในระดับปริญญาตรีทั้งหมด 9 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการการ ท่องเที่ยว สาขาวิชาการจัดการชุมชน สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการจัดการ โรงแรม สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ สาขาวิชาการจัดการงานนิทรรศการและงานอีเว้นท์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และสาขาวิชาบัญชี (หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง, 2560)

ทั้งนี้ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวได้จัดการเรียนการสอนเป็นปีที่ 17 โดยมีจุดประสงค์เพื่อผลิต บัณฑิตที่มีความรอบรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการเชิงปฏิบัติงานและการประกอบธุรกิจทางการ ท่องเที่ยวอย่างมีจริยธรรม เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน รวมถึงมีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนเน้นทฤษฎีแนวคิด และกระบวนการบริหารเกี่ยวกับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เน้นด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและภาษาที่สามเพื่อสร้างโอกาส ความสามารถ ในการ ประกอบอาชีพในอนาคต ในหลักสูตรมีการจัดทำตัวจำลองเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์การทำงานด้าน มัคคุเทศก์อย่างเสมือนจริง อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อประกอบอาชีพให้ประสบ ความสำเร็จ (รายงานประจำปีคณะวิทยาการจัดการ, 2557)

ปัจจุบันมีนักเรียนที่กำลังมองหาที่เรียนต่อในระดับปริญญาตรี นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่และนักศึกษา ที่กำลังจะจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีเป็นจำนวนมาก จึงมีความหลากหลายในการวางแผนเกี่ยวกับการ ศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต รวมถึงแนวโน้มของตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การใช้ เทคโนโลยีเพื่อทดแทนคน เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ว่านักศึกษาที่จบใหม่จำนวนหนึ่งจะกลายเป็นคนว่างงานและ การหางานใหม่เป็นสิ่งที่ยากลำบากหรือต้องใช้ระยะเวลาในการหางานยาวนานมากขึ้น การว่างงานของคนไทย เป็นปัญหาหลักของผู้ที่กำลังจะจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากข้อมูลของสถาบันการวิจัยเพื่อการพัฒนา ประเทศไทย (TDRI) พ.ศ. 2558 พบว่า แต่ละปีมีผู้จบการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานประมาณ 547,850 คน ในจำนวนนี้มีจำนวนผู้ว่างงานประมาณ 40,112 คน เป็นกลุ่มที่จบจากอุดมศึกษามากที่สุดถึงร้อยละ 34.07 ประมาณ 169,000 คน (ธนิต โสรรัตน์, 2561) โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบไม่ตรงสายงานหรือไม่ตรงกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน จำเป็นต้องมีการปรับตัวและวางแผนแนวทางการศึกษา การเตรียมความพร้อมชีวิตหลังเรียน จบเพื่อประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานในปัจจุบัน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 4 เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการวางแผนเพื่อเข้าสู่การประกอบอาชีพของนักศึกษาและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนที่สนใจจะศึกษาต่อซึ่งผลและการศึกษาจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจตลอดจนผู้ที่เตรียมตัวในการเข้าสู่การประกอบอาชีพ และสถาบันการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมเพื่อนำมาพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา “แนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพในธุรกิจท่องเที่ยวของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาดังนี้ ได้แก่ ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านประชากร และขอบเขตด้านเวลา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาในครั้งนี้ใช้พื้นที่ในการศึกษา คือ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

2. ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาในครั้งนี้มีประชากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้วยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 25 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล 3 เดือน ในช่วงเดือน กันยายน พ.ศ. 2561 – พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาด้านสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว รวมถึงการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสมในอนาคต

ทฤษฎีแนวคิดและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี ได้แก่ ความสำคัญในการเลือกอาชีพ แนวคิดและทฤษฎีความต้องการทางอาชีพ แนวคิดและทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ และทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ ดังนี้

ความสำคัญของการเลือกอาชีพ (กรมการจัดหางาน, 2559:22) ระบุว่า การมีอาชีพถือเป็นสิ่งสำคัญในวิถีชีวิตและการดำรงชีพในปัจจุบัน เพราะอาชีพเป็นการสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพตัวเองและครอบครัว อาชีพก่อให้เกิดผลผลิตและการบริการ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคและที่สำคัญคืออาชีพมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศชาติ ฉะนั้นการเลือกประกอบอาชีพจึงมีความสำคัญอย่างมาก อนึ่งสังคมในปัจจุบันมีอาชีพหลากหลายชนิด แต่ละอาชีพมีความแตกต่างกัน คนที่เลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองย่อมมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเป็นอย่างมาก ในทางตรงข้ามหากบุคคลเลือกอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง อาจทำให้ชีวิตของตนนั้นไม่มีความสุขและอาจจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพน้อยอีกด้วย ฉะนั้น การเลือกศึกษาเพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคตจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ พิจารณาถึงความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และลักษณะอาชีพเป็นอย่างไร ตลอดจนสภาพการจ้าง ค่าจ้าง สวัสดิการ เมื่อพิจารณาได้อย่างรอบคอบแล้วจึงตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งอาชีพที่เหมาะสมไม่จำเป็นต้องดีที่สุด อาจเลือกอาชีพที่ชอบที่สุดไว้รวมถึงเลือกอาชีพสำรองไว้รองรับด้วย

ทฤษฎีความต้องการทางอาชีพของฮอปพอค (Hoppock's composite theory) (กรมการจัดหางาน, 2557:24-25) ได้กล่าวถึง สาเหตุที่บุคคลเลือกประกอบอาชีพ โดยแบ่งได้ ดังนี้

1. บุคคลเลือกอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้
2. เมื่อได้ประกอบอาชีพที่ตรงความต้องการ บุคคลจะเกิดความพึงพอใจในอาชีพนั้นๆ
3. อาชีพที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคคล บุคคลจะตระหนักถึงการพัฒนาทางด้านอาชีพ
4. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพถือเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
5. หลังการเลือกอาชีพ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอถ้าบุคคลรู้สึกว่าการทำอาชีพใหม่สามารถตอบสนองความต้องการได้มากกว่า

สรุปคือ แนวคิดทฤษฎีความต้องการทางอาชีพของฮอปพอคมีความเชื่อว่า บุคคลจะเลือกอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนได้สูงสุด โดยเลือกอาชีพหลักจากบุคคลประจักษ์ความต้องการที่แท้จริงว่า บุคคลมีความสามารถ ความสนใจ มีจุดแข็ง จุดอ่อน อะไรบ้างและใช้เป็นข้อมูลในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของทีดีแมนและโอฮารา (Tiedeman and O' Hara Theory of Career Development) (กรมการจัดหางาน, 2557 อ้างถึงในสถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคกลาง, 2555:43) กล่าวว่า Devid V. Tiedemen and Robert P.O. Hara ได้สร้างทฤษฎีพัฒนาด้านอาชีพ โดยพัฒนาจากทฤษฎีการพัฒนาบุคลิกภาพของอิริคสันและแนวคิดจากกินซ์เบอร์กและชูเปอร์ โดยมีแนวความคิดว่าการพัฒนาด้านอาชีพเป็นการสร้างเอกลักษณ์ด้านอาชีพเมื่อบุคคลต้องเผชิญกับงาน บุคคลจะสร้างเอกลักษณ์ของงานเพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ในสังคม เป็นปรากฏการณ์ด้านสังคมวิทยาและด้านจิตวิทยาโดยจะเน้นการตัดสินใจประกอบอาชีพและปรับตัวในอาชีพ โดยทฤษฎีของเดวิด ทีดีแมนและโอฮาราสามารถแบ่งออกเป็นสองระยะคือ

1. ระยะเตรียมเลือกอาชีพ (Period of Preoccupation)

ในขั้นแรก คือ ขั้นสำรวจ (Exploration Stage) เป็นขั้นสำรวจข้อมูลและประเมินความสนใจ ความสามารถประสบการณ์ตลอดจนการประเมินความเป็นไปได้ในอาชีพ ต่อมา ขั้นก่อตัวของความคิด (crystallization Stage) จะเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นสำรวจมาพิจารณาร่วมกับเป้าหมายและ ขั้นตอนนี้ ความคิดจะเกี่ยวกับอาชีพ จะมีความชัดเจนมากขึ้น จากนั้น ขั้นตอนการทดลองเลือกอาชีพ (Choice Stage) ในขั้นนี้เป็นการทดลองตัดสินใจเลือกอาชีพ ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่บุคคลทราบจากขั้นสำรวจและขั้นก่อตัวความคิด และขั้นสุดท้าย คือ ขั้นพิจารณารายละเอียด (Clarification Stage) เป็นขั้นตอนที่บุคคลแสวงหาข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดชัดเจนมากพอ เพื่อเตรียมการตัดสินใจเลือกอาชีพที่แน่นอน

2. ระยะการประกอบอาชีพและการปรับตัว (Period of Implementation Adjustment) ในระยะนี้ เมื่อบุคคลได้เลือกสรรอาชีพที่มีความเหมาะสมแล้วจะเข้าสู่การปรับตัวก่อนการประกอบอาชีพ ได้แก่ ขั้นแรก คือ ขั้นเข้าการศึกษา (Induction Stage) เป็นขั้นที่ บุคคลเลือกศึกษาในสาขาวิชาที่ตนสนใจ เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเริ่มประกอบอาชีพที่เลือกไว้ จากนั้นคือ ขั้นการปรับปรุง (Reformation Stage) บุคคลจะมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ได้เลือกแล้ว และพยายามให้เป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน และท้ายที่สุด คือ ขั้นความมั่นคง (Integration Stage) บุคคลที่ประสบความสำเร็จและมั่นคงในการประกอบอาชีพ และหากเกิดความไม่พอใจในอาชีพจะเกิดการเลือกอาชีพใหม่ โดยใช้ประสบการณ์และข้อมูลในการเลือกอาชีพครั้งแรก เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพในครั้งต่อไป

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human & Motivation) (นพอนันต์ เพียรมั่นคง, 2559)

มาสโลว์เป็นนักจิตวิทยาที่มีความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการ โดยมีข้อมูลการศึกษาว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่มากมาย เช่นเดียวกันหรืออาจแตกต่างกันตามบุคลิก นิสัย สภาพแวดล้อมการดำรงชีวิต ความต้องการของมนุษย์มีอยู่ตลอดตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย โดยที่ความต้องการนั้นสามารถจัดประเภทได้หลากหลายและมีลำดับขั้น จากระดับ “ต่ำสุด” ไประดับ “สูงสุด” เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะต้องการในระดับที่สูงขึ้นต่อไป เรียกว่า ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory) สามารถแบ่งได้ 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นสิ่งต้องการพื้นฐานของมนุษย์หรือปัจจัยสี่ เพื่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และ ยารักษาโรค

2. ความต้องการเรื่องความมั่นคงและปลอดภัย (Security or Safety Needs) นอกเหนือจากความต้องการทางปัจจัยสี่แล้วนั้น มนุษย์ยังต้องการความมั่นคงปลอดภัย เช่น ความมั่นคงปลอดภัยทางอาชีพ

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Affiliation or Acceptance Needs) มนุษย์ถือเป็นสัตว์สังคม ต้องการการยอมรับจากผู้อื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมหรือมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักจากบุคคลอื่น

4. ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) ความต้องการที่จะให้บุคคลอื่นยอมรับ และเห็นคุณค่า ยอมรับในการออกความเห็นและยอมรับในความสามารถของตน

5. ความต้องการความสำเร็จ (Self- Actualization) ใช้ความสามารถที่มีอยู่เพื่อบรรลุถึงสิ่งที่ต้องการ
สิ่งที่คาดหวังเพื่อให้ประสบความสำเร็จและที่ประจักษ์แก่ตนเอง

วิจัยที่เกี่ยวข้อง

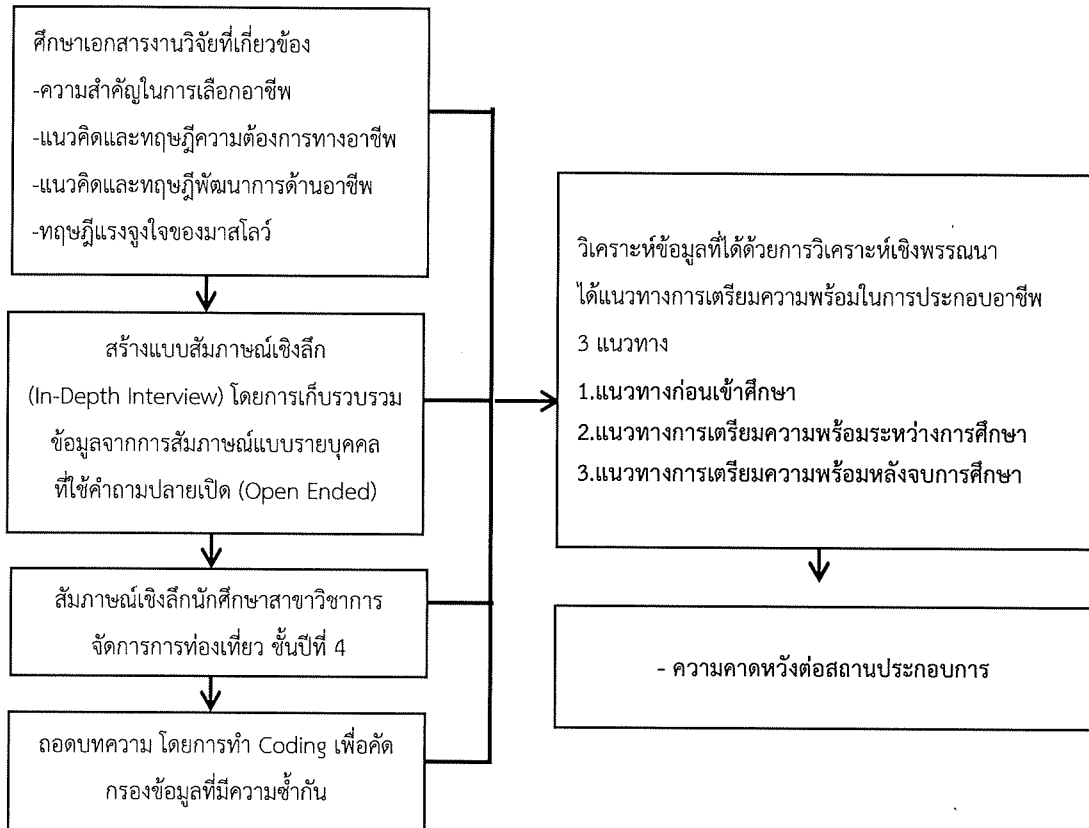
จุฑารัตน์ อยู่เจริญ และ ปัทมาวดี ปานดวง (2555). ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการเตรียมความพร้อมสู่
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคคลของการศึกษาในการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ
2) ศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการ
สัมภาษณ์ระดับลึกจำนวน 25 คน ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ
การรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้การศึกษากว้างขวางในการศึกษาข้ามวัฒนธรรม มหาวิทยาลัย
จึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทให้ทันความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แนวทางการเตรียมพร้อม แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม
คือ 1) ปัจจัยภายใน ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา หลักสูตร เทคโนโลยี การเรียนการสอน การวัดและการ
ประเมินผล 2) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผู้ปกครอง รัฐและชุมชน

นพอนันต์ เพียรมั่นคง (2559). ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการ
จัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ
ได้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพของนักศึกษาสาขาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ในด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าใน
อาชีพ ด้านความมั่นคงในการทำงาน และด้านความสัมพันธ์ของเพื่อนร่วมงาน เก็บข้อมูลจากนักศึกษาในกลุ่ม
ตัวอย่าง 141 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม
ปลายปิด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาแนวคิด
ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ ที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และ
ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลในการเลือกอาชีพด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน
ร่วมงาน มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษาเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ด้านความมั่นคงในการทำงาน
ความก้าวหน้าในอาชีพ และสุดท้ายคือด้านลักษณะของงานตามลำดับ

วิลาวัลย์ เบญพาด และ อภิสันันท์ บันลือศรีสกุล (2556). ศึกษาเรื่อง การศึกษาการวางแผนหลัง
เรียนจบในระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อ
ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลประชากรศาสตร์ ครอบครัว เศรษฐกิจ สังคมและค่านิยม มีผลต่อการวางแผนหลังเรียน โดย
จำแนกข้อมูลประชากรศาสตร์ด้วย เพศ ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 และระดับ GPA ในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างคือ
นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 316 คน งานวิจัยนี้
เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน พบว่า ข้อมูลประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันและปัจจัยทางด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ สังคมและ
ค่านิยม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการวางแผนชีวิตของนักศึกษาหลังจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี

กรอบแนวความคิด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” คณะผู้วิจัยใช้แนวคิดการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบรายบุคคล (Face-To-Face) ที่ใช้คำถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแนวคำถามปลายเปิดในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มีการบันทึกภาพเพื่อช่วยในการจดจำ และบันทึกเสียง ด้วยโทรศัพท์ไอโฟนสิบ ตลอดจนการสัมภาษณ์เพื่อความถูกต้องแม่นยำ โดยผู้วิจัย เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลหลักและนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อหาผลสรุป

2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง จำนวน 25 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูล จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ออกแบบแนวคำถามการสัมภาษณ์และถอดความจากเครื่องบันทึกเสียงด้วยโทรศัพท์ไอโฟนสิบ เป็นข้อมูลแบบข้อความเพื่อความถูกต้องและเที่ยงตรงของข้อมูล ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เนื่องจากเป็นนักศึกษาในสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวชั้นปีที่ 4 โดยผู้ให้ข้อมูลหลักยินยอมการให้สัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้สัมภาษณ์ใช้การระล่อมถามในประเด็นสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดลึกซึ้งและครบถ้วนสมบูรณ์ และใช้การบันทึกเสียงเพื่อเปิดฟังซ้ำเมื่อต้องการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องในการตีความหมาย

4. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (สุภางค์ จันทวานิช, 2554: 129-130) กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพไม่เน้นข้อมูลเชิงปริมาณ การเก็บข้อมูลจึงไม่เน้นการสร้างเครื่องมือใช้รวบรวมข้อมูล ดังนั้น ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้วิจัย โดยการตรวจสอบข้อมูลก่อนนำมาวิเคราะห์ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมนั้นเพียงพอที่จะตอบคำถามการวิจัยและมีความน่าเชื่อถือ จึงนิยมการตรวจสอบข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Method) มีวิธีการตรวจสอบ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulate) คือ การพิสูจน์แหล่งข้อมูล ได้แก่ ด้านบุคคล หมายถึง เป็นการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่มีความคิดเห็นต่างกันและนำมาตรวจสอบว่าแต่ละบุคคลมีความคิดเห็นที่เหมือนและแตกต่างกันอย่างไร ด้านเวลา หมายถึง เมื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในเวลาที่แตกต่างกัน ข้อมูลที่ได้มีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไร

2. การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigation Triangulate) คือ ผู้วิจัยแต่ละคนได้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักแตกต่างกัน โดยมีการแบ่งเป็นผู้สัมภาษณ์สลับกับผู้สังเกตการณ์ โดยจะไม่ใช้ผู้วิจัยคนเดียว

3. การตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulate) คือ การใช้วิธีการเชิงคุณภาพ ได้แก่ การทบทวนทฤษฎีแนวคิดและวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก มีการบันทึกภาพและบันทึกเสียงเพื่อความแม่นยำของข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการถอดความในรูปแบบตัวอักษรจากการบันทึกเสียง แยกข้อมูลเป็นหมวดหมู่โดยใช้ Code ของข้อมูลที่มีความซ้ำไปซ้ำมาเพื่อนำมากลั่นกรองและหาความสัมพันธ์ นำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อหาข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่องแนวทางการเตรียมความพร้อม พบว่า แนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพสามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ แนวทางก่อนเข้าศึกษา แนวทางการเตรียมความพร้อมระหว่างการศึกษา และแนวทางการเตรียมความพร้อมหลังจบการศึกษา นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคาดหวังต่อสถานประกอบการ โดยสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. แนวทางก่อนเข้าศึกษา

ก่อนเข้าศึกษาในสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ให้ข้อมูลหลักมีการศึกษาข้อมูลของสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว พบว่าหลักสูตรการเรียนสอนตรงตามความสนใจและความต้องการศึกษาต่อ โดยสามารถแบ่งความสนใจได้ 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ความสนใจด้านมัคคุเทศก์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความสนใจและต้องการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์อยู่ก่อนแล้ว จึงแสวงหาสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการของผู้ให้ข้อมูลหลัก สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ เป็นหนึ่งในสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรการท่องเที่ยว จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี อีกทั้งสังคมไทยในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว การเดินทางท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี ได้เดินทางท่องเที่ยวขณะทำงาน ทำให้อาชีพมัคคุเทศก์ เป็นสายอาชีพที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

1.2 ความสนใจด้านภาษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนได้ศึกษาด้านภาษามาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา จึงวางแผนที่จะนำความรู้ด้านภาษามาพัฒนาต่อยอด เพื่อเป็นการวางรากฐานในการประกอบอาชีพ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ เป็นกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่ 2 ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาฝรั่งเศส และภาษารัสเซีย ผู้ให้ข้อมูลหลักบางส่วนมีความสนใจด้านภาษาแต่ไม่มีพื้นฐานมาก่อน มีการวางแผนและมีความคิดนำความรู้ด้านภาษาที่ได้ศึกษาไปต่อยอดในการประกอบอาชีพ เป็นการเพิ่มโอกาสในการเลือกประกอบอาชีพได้หลากหลายมากขึ้น

1.3 ความสนใจเกี่ยวกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่สนใจอาชีพด้านการบริการไม่ได้เฉพาะเจาะจงแค่อาชีพมัคคุเทศก์ ยังรวมถึงสายงานอาชีพอื่นๆ เช่น ธุรกิจการบิน ธุรกิจโรงแรมและที่พัก ธุรกิจนันทนาการและงานอีเว้นท์ เป็นต้น ทั้งนี้สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวไม่เพียงแต่จะสอนในด้านมัคคุเทศก์เท่านั้น แต่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ครอบคลุมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงด้านการจัดการ จึงเป็นทางเลือกที่ผู้ให้ข้อมูลหลักตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ

จากความคิดเห็นข้างต้น ผู้ให้ข้อมูลหลักมีแนวทางการก่อนเข้าศึกษาและตัดสินใจเลือกเข้าการศึกษาต่อที่คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว อีกส่วนหนึ่งเข้ามาศึกษาจากระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา (Admission) ซึ่งหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวได้จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ หลักการมัคคุเทศก์ การวางแผนเส้นทางทาง หลักการตลาดเกี่ยวกับบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและมีการปฏิบัติงานจริงด้วยการเก็บเส้นทางท่องเที่ยวตามระเบียบของกรมการท่องเที่ยวและหลังจากจบการศึกษาเพื่อขอรับใบอนุญาตมัคคุเทศก์ สัปดาห์บรอนซ์เงิน คือ บัตรมัคคุเทศก์ทั่วไป (ต่างประเทศ)

นำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างประเทศได้ทั่วราชอาณาจักรไทย (พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559)

2. แนวทางการเตรียมความพร้อมระหว่างการศึกษา

จากผลการศึกษา พบว่า ระหว่างในช่วงที่กำลังศึกษาอยู่นั้น ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความสนใจด้านการประกอบอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปตามความสนใจในช่วงเวลานั้น ๆ ส่วนใหญ่มีความสนใจในการประกอบอาชีพในสายอื่น หรือการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจการบิน ธุรกิจอีเว้นท์ ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจภาครัฐและภาคเอกชน เป็นต้น ผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนมีความสนใจในการประกอบอาชีพเกี่ยวกับบริษัททัวร์และมัคคุเทศก์ ในช่วงนี้เป็นช่วงที่ผู้ให้ข้อมูลหลักอยู่ชั้นปีที่ 4 ทำให้มีแนวทางในการประกอบอาชีพเป็นรูปธรรมและชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้ แนวทางการเตรียมความพร้อมระหว่างการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลหลัก สามารถแบ่งออกได้เป็นแนวทางย่อยอีก 2 แนวทาง ได้แก่

2.1. แนวทางในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี นอกจากวิชาเฉพาะด้านพื้นฐานวิชาชีพแล้ว สาขาวิชาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีตามความชอบและความสนใจเฉพาะบุคคล โดยได้เปิดวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย วิชาธุรกิจการบิน วิชาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิชาการท่องเที่ยวในชุมชน วิชาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา การจัดการกิจกรรมพิเศษและงานเทศกาล นันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การสื่อความหมายเพื่อการท่องเที่ยว และระบบฐานข้อมูลและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางการท่องเที่ยว เป็นต้น การเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีเป็นหนึ่งในกระบวนการเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพเนื่องจาก การเลือกวิชาเสรีมีความสอดคล้องกับอาชีพที่ต้องการทำในอนาคต เป็นการวางพื้นฐานความรู้ที่เฉพาะทางและพัฒนาทักษะในด้านนั้นให้มีความชำนาญ นอกจากวิชาเลือกเสรีในสาขาวิชานักศึกษาสามารถลงเรียนในวิชาอื่น ๆ ตามความสนใจได้ เช่น วิชาธุรกิจจัดเลี้ยง วิชาการจัดการธุรกิจพิเศษ วิชาไวน์และเครื่องดื่ม ที่เป็นหลักสูตรของสาขาวิชาการจัดการโรงแรม ตามความสนใจของนักศึกษา

2.2. แนวทางในการเลือกสถานที่ฝึกงาน การเลือกประกอบอาชีพในอนาคตมีผลจากประสบการณ์ในการฝึกงานตามสาขาวิชา ที่มีการกำหนดให้นักศึกษาฝึกงานตามหลักสูตรจำนวน 2 ครั้ง เพื่อเป็นการทดลองปฏิบัติงานในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประยุกต์องค์ความรู้พื้นฐานที่เรียนรู้และนำมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง เน้นการแก้ไขปัญหาและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลัก มีการตัดสินใจในการเลือกสถานที่ฝึกงานครั้งที่ 1 จากความชอบและความสนใจเฉพาะบุคคล ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เลือกสถานที่ฝึกงานในครั้งแรก คือ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด อุทยานแห่งชาติ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น รวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น บริษัททัวร์ ธุรกิจอีเว้นท์ และธุรกิจสายการบิน เป็นต้น เนื่องจากต้องการเรียนรู้และหาประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านบริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงได้ฝึกทักษะด้านภาษามากยิ่งขึ้น และการเลือกฝึกงานในครั้งที่ 2 เป็นความสนใจที่เฉพาะเจาะจงมากกว่าการฝึกงานในครั้งแรก เนื่องด้วยประสบการณ์จากการฝึกงานในครั้งแรกและระยะเวลาการฝึกงานที่นานขึ้น รวมถึงเป็นการวางแนวทางที่จะประกอบอาชีพหลังเรียนจบ ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่มีความสนใจในการฝึกงานเกี่ยวกับสายบินและสายงานด้านการบินมีความหลากหลาย และการเลือกฝึกงานกับบริษัททัวร์เพราะต้องการต่อยอดจากการฝึกงานครั้งแรก เพื่อให้ได้ประสบการณ์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

สามารถนำไปพัฒนาและเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การประกอบอาชีพในอนาคต บางส่วนตัดสินใจเลือกฝึกงานกับภาคเอกชน เช่น โรงแรม ธุรกิจการสื่อสาร และงานอีเว้นท์ เป็นต้น ที่เป็นสายอาชีพที่เฉพาะทางมากกว่าด้านการท่องเที่ยว ในการตัดสินใจเลือกสถานที่ฝึกงานแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่จะเลือกจากเหตุผล คือ สถานที่ฝึกงานใกล้บ้าน การเดินทางสะดวก ประหยัดค่าใช้จ่าย เป็นต้น แต่ทั้งนี้ยังคงให้ความสำคัญต่อสิ่งที่ตนต้องการจะศึกษาหาประสบการณ์เป็นหลักในการเลือกสถานที่ฝึกงาน

3. แนวทางการเตรียมความพร้อมหลังจบการศึกษา

แนวทางการวางแผนชีวิตหลังจบการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักยังมีความต้องการในการทำงานเกี่ยวกับการให้บริการ มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเลือกประกอบอาชีพ เช่น การศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศไทย เช่น ตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ อาชีพที่กำลังนิยม และกระแสของสังคมในปัจจุบัน เป็นต้น สามารถแบ่งแนวทางการเตรียมความพร้อมได้ 2 แนวทาง ดังนี้

3.1 แนวทางการเลือกสถานที่ทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักมีการวางแผนการประกอบอาชีพและการเลือกทำงาน โดยมีการศึกษาลักษณะงานและพิจารณาคุณสมบัติของตนเองว่าเหมาะสมหรือไม่ ส่วนใหญ่มีการวางแผนเลือกสถานที่ทำงานจากสถานที่ฝึกงานในครั้งที่ 2 เพราะเป็นการต่อยอดการทำงานให้มีความต่อเนื่อง อีกส่วนที่ไม่ได้มีการวางแผนเข้าทำงานในสถานที่ทำงานเดิมกับสถานที่ฝึกงานครั้งที่ 2 จะมีการพิจารณาหาสถานที่ทำงาน โดยการดูประกาศการรับสมัครพนักงานจากเว็บไซต์หลักของบริษัท การเข้าไปสมัครงานที่บริษัทโดยตรง (Walk-in) การหางานที่มหกรรมจัดหางาน (Job fair) และการขอคำแนะนำจากรุ่นพี่ที่รู้จัก เป็นต้น เหตุผลอีกอย่างที่มีการวางแผนการเลือกสถานที่ทำงานจากคำแนะนำของครอบครัว สถานที่ทำงานใกล้บ้าน เดินทางสะดวก และอื่นๆ

3.2 แนวทางการเตรียมตัวเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง ผลการศึกษาพบว่า ในระหว่างการพิจารณาเลือกสถานที่ทำงาน ผู้ให้ข้อมูลหลักให้ความสนใจกับการพัฒนาศักยภาพ เช่น การเตรียมความพร้อมด้านบุคลิกภาพให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมทั้งบุคลิกภาพทางกายและจิตใจให้ตนเองมีภาพลักษณ์ที่ดีและพร้อมในการเข้าทำงาน นอกจากนี้ยังมีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาโดยการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้มีความชำนาญในด้านภาษามากยิ่งขึ้น และมีการพัฒนาทักษะการทำงานเพิ่มเติมในเรื่องที่สามารถนำมาใช้ได้กับงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คุณทำงานด้านไอที เป็นต้น เพื่อให้ตนเองมีคุณสมบัติเพียงพอต่อการคัดเลือก นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักจะมีการวางแผนสำรองในการเลือกอาชีพ โดยเลือกทำงานในครั้งแรกเพื่อหาประสบการณ์ในการทำงานจนอึดตัว แล้วนำประสบการณ์ที่ได้ไปปรับใช้ในอาชีพอื่นที่เหมาะสมในอนาคต

4. ความคาดหวังต่อสถานประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า นอกจากแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคาดหวังต่อสถานประกอบการ ดังนี้

4.1. ความคาดหวังด้านสวัสดิการ ผลการศึกษาพบว่า สวัสดิการเป็นแรงจูงใจที่มีส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ต้องการทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ให้ความสำคัญด้านสวัสดิการ เช่น เงินสวัสดิการเกี่ยวกับรักษาพยาบาล สวัสดิการวันลาหยุด และบำเหน็จบำนาญ เป็นต้น อีกส่วนที่ต้องการทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน ให้ความสำคัญด้านสวัสดิการ เช่น สวัสดิการประกันสังคม วันหยุดรายปี ประกันสุขภาพ อาหารกลางวันและโบนัส เป็นต้น โดยผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนมากให้ความสำคัญในเรื่องสวัสดิการ

เพราะรู้สึกมั่นคงในการดำรงชีวิตและมีความสุขในการทำงาน เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลงานที่มีประสิทธิผล ตลอดจนเป็นการจูงใจให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงาน และรักษาพนักงานให้ต้องการทำงานในสถานประกอบการเดิม อย่างเช่น การให้สวัสดิการในเรื่องทุนศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ให้สามารถนำกลับมาปฏิบัติงานในสถานที่เดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2. ความคาดหวังด้านรายได้ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจุบันสังคมไทยมีค่าครองชีพที่สูง ผู้ให้ข้อมูลหลักจึงมีความคาดหวังด้านรายได้ ต้องการรายได้ที่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยต้องการเงินเดือนขั้นต่ำเริ่มต้นที่ 14,000 – 16,000 บาท ส่วนใหญ่จึงเลือกเข้าทำงานเกี่ยวกับธุรกิจสายการบิน เนื่องจากมีรายได้ที่สูงและเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่จบใหม่แต่ไม่มีประสบการณ์การทำงานที่มากพอ อีกส่วนหนึ่งไม่ได้ให้ความสำคัญด้านรายได้มากนัก โดยให้เหตุผลว่า ต้องการมุ่งเน้นเพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์ในการทำงาน เพราะเพิ่งจบการศึกษาและเป็นการเริ่มเข้าสู่ชีวิตการทำงานครั้งแรก จึงเลือกเข้าทำงานในสถานที่ทำงานตามความสนใจและความถนัด

4.3 ความคาดหวังด้านความมั่นคง ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการเลือกเข้าทำงาน ผู้ให้ข้อมูลหลักจะให้ความสำคัญต่อความมั่นคงของสถานประกอบการ โดยศึกษาถึง ภาพลักษณ์และชื่อเสียงของสถานประกอบการ เช่น เป็นสถานประกอบการที่มีชื่อเสียง เป็นสถานประกอบการที่มีความน่าเชื่อถือและเปิดกิจการมานาน เป็นต้น จากนั้นจึงวางแผนถึงการเติบโตในสายอาชีพ การเลื่อนตำแหน่งไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลหลักรู้สึกเป็นเกียรติเมื่อได้เข้าร่วมงานในสถานประกอบการที่มีชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่มั่นคง

นอกจากความคาดหวังต่อสถานประกอบการแล้วผู้ให้ข้อมูลหลักยังมีเหตุผลในการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานโดยมีสาเหตุหลักมาจากความสนใจความถนัดในสายอาชีพและคำแนะนำจากครอบครัว เช่น ผู้ปกครองสนับสนุนให้ทำ ผู้ปกครองแนะนำให้ทำอาชีพนี้ และเป็นอาชีพที่ตรงกับความชอบของผู้ปกครองและคาดหวังให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเลือกประกอบอาชีพในอนาคต เป็นต้น แต่ผู้ให้ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งมีการวางแผนหลังเรียนจบมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มีความสนใจในเรื่องการสอบชิงทุนเพื่อศึกษาต่อด้านภาษา แต่ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพเพื่อหาประสบการณ์มากกว่าเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า แนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาสามารถแบ่งออกได้ 3 ช่วง คือ 1) แนวทางก่อนเข้าศึกษา นักศึกษาจะเตรียมตัววางแผนเกี่ยวกับสาขาวิชา การเรียนการสอนที่ตนสนใจ โดยมีความสนใจเกี่ยวกับอาชีพมัคคุเทศก์ ด้านภาษา และความสนใจเกี่ยวกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพ ก่อนจะตัดสินใจเข้าการศึกษา 2) แนวทางการเตรียมความพร้อมระหว่างการศึกษา ในช่วงนี้นักศึกษาค้นพบตัวเองและมีแนวทางเกี่ยวสายงานที่ชัดเจน จึงเลือกเรียนวิชาที่สอดคล้องกับความสนใจและอาชีพที่ตนเองปรารถนา นอกจากนี้เพิ่มศักยภาพของตนเองด้วยการเรียนภาษาต่างประเทศที่ 2 ควบคู่ รวมถึงเลือกเรียนวิชาเสรีที่เฉพาะเจาะจงตามความสนใจ ท้ายที่สุดจะนำความรู้และความสนใจส่วนบุคคลเป็นแนวทางในการ

เลือกสถานที่ฝึกงาน เพื่อหาประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานและนำไปปรับใช้ในอาชีพหลังจบการศึกษา 3)แนวทางการเตรียมความพร้อมหลังจบการศึกษา เมื่อจบการศึกษาแล้ว ก่อนก้าวเข้าสู่การประกอบอาชีพ จะมีการวางแผนเตรียมตัวในการเลือกสถานที่ทำงานและเตรียมความพร้อมด้านศักยภาพของตนเองให้เพียงพอในการถูกคัดเลือกเข้าทำงาน นอกจากนี้ยังมีความคาดหวังต่อสถานประกอบการ เช่น ด้านสวัสดิการ ด้านรายได้ที่เพียงพอ ด้านความมั่นคงของสถานประกอบการ เป็นต้น

การศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพต้องเริ่มที่ตัวของผู้เรียน โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดเวลาให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพ ความรอบรู้ และความสามารถประกอบอาชีพร่วมกับผู้อื่นได้ โดยคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ คุณภาพชีวิตและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญ พบว่า ก่อนเริ่มเข้าสู่การประกอบอาชีพ บัณฑิตควรมีคุณสมบัติที่เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการขั้นพื้นฐาน

1. ด้านภาษา คือ ภาษาต่างประเทศ

1.1 ภาษาอังกฤษ ถือเป็นอาวุธพื้นฐานที่นักศึกษาทุกคนพึงมี เพราะเป็นภาษาสากลที่ปัจจุบันทั่วโลกยอมรับ แต่นักศึกษาไทยส่วนมากยังไม่มี ความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษถึงแม้จะเรียนกันมาหลายปี มหาวิทยาลัยควรปรับการเรียนการสอนเป็นสองภาษาหรือภาคอินเตอร์ให้นักศึกษาได้เรียนและฝึกใช้ภาษาอังกฤษอย่างมี เน้นกิจกรรมที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นหลัก เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะก่อนการประกอบอาชีพในอนาคต

1.2 ภาษาต่างประเทศที่ 2 นอกเหนือจากภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากล ควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาเวียดนาม ภาษากัมพูชา เพื่อให้สอดคล้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เป็นการขยายโอกาสทางด้านสายอาชีพไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

2. ด้านเทคโนโลยี (IT)

ประเทศไทยกับอุตสาหกรรม 4.0 เป็นวาระแห่งชาติภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (The National Strategy) ซึ่งประเทศไทยเข้าสู่โหมดการผลิตและเศรษฐกิจภายใต้โมเดล “ไทยแลนด์ 4.0” อุตสาหกรรมใหม่เกี่ยวข้องกับ “First & New S-Curve Manufacturing” เชื่อมโยงกับดิจิทัลและไซเบอร์โดยมีการนำอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชัน (IoT :Internet of Things) เข้ามาเป็นพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (ธนิต, 2561) เทคโนโลยีถือเป็นเรื่องที่สำคัญมากและกลายเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน ฉะนั้นการเรียนการสอนต้องมีการพัฒนาและเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีเพื่อให้นักศึกษาได้ปรับตัวอย่างเท่าทันในโลกของอินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชันสำเร็จรูปที่นักศึกษาควรรู้ก่อนเข้าสู่การทำงานได้แก่ ระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์ขั้นพื้นฐาน เช่น ไมโครซอฟท์เวิร์ด ไมโครซอฟท์เอกซ์เซล ไมโครซอฟท์พาวเวอร์พอยต์ เป็นต้น ที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงาน

3. ด้านประสบการณ์

ประสบการณ์ในการทำงานแสดงถึงทักษะ ความรู้ ความชำนาญและเครื่องมือการันตีว่านักศึกษาผ่านการ ทำงานมาก่อน แสดงถึงศักยภาพและความพร้อมในการประกอบอาชีพ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับองค์กร ฉะนั้นประสบการณ์ทำงานจึงเป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาเพื่อเข้าสู่การประกอบอาชีพในชีวิตจริง ประสบการณ์คือการสั่งสมความรู้พัฒนาเป็นทักษะความชำนาญในด้านนั้นๆ และประสบการณ์ยังแสดงถึงศักยภาพของบุคคลก่อนก้าวเข้าสู่การทำงาน เป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการทำงานร่วมกับ

ผู้อื่นในองค์กร ทำให้สามารถเรียนรู้และนำไปปรับใช้ในชีวิตการทำงานจริง ฉะนั้น มหาวิทยาลัยในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาที่บริการให้ความรู้และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงานเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตมีคุณสมบัติที่เพียงพอต่อการเข้าทำงานหลังการจบการศึกษา

สรุปแนวทางในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาหลังจากเรียนจบ พบว่านักศึกษาควรมีความรู้ ความชำนาญ ทางด้านภาษา และด้านเทคโนโลยีเพื่อให้ทันต่อโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในยุคปัจจุบันที่กำลังก้าวเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ล้ายอง ปลั่งกลาง, ชุมพล พิษพันธ์ไพศาลและธนภูมิ ปองเสงี่ยม (2554: 6) พบว่า ความคาดหวังต่ออาชีพของนักศึกษาหลังเรียนจบ นักศึกษามีความคาดหวังด้านเศรษฐกิจมากที่สุด เป็นผลมาจาก ค่านิยมทางสังคมและภาวะค่าครองชีพที่ค่อนข้างสูงของสังคมในยุคปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องมีรายได้ให้เพียงพอที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ตรงกับทฤษฎีความต้องการและแรงจูงใจของมาสโลว์ ในขั้นด้านร่างกายหรือขั้นพื้นฐานของมนุษย์ คือ บุคคลจะให้ความทุ่มเทกับงานตามระดับความต้องการในผลตอบแทน รองลงมาคือ ด้านจิตวิทยาและด้านลักษณะของงาน นอกจากความต้องการเป็นอยู่ที่ดีแล้ว คนมีความต้องการในการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น การทำงานในด้านการท่องเที่ยวทำให้มีโอกาสได้พบปะบุคคลมากมาย เป็นลักษณะงานที่มีความท้าทายและสามารถทำคุณประโยชน์แก่สังคมได้ด้วย เป็นโอกาสที่จะได้รับการยอมรับจากผู้อื่น และงานวิจัยของวิลาวัลย์ เบญพาดและอภิสิทธิ์ บันลือศรีสกุล (2556: 57) พบว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้เกิดการศึกษาก้าวหน้าแบบข้ามวัฒนธรรม ขยายโอกาสการแลกเปลี่ยนทั้งด้านสังคม การดำเนินชีวิตและด้านภาษา เป็นแนวทางที่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างเสรี นำไปสู่ความก้าวหน้าทั้งในด้านบุคคลและประเทศต่อไปในภายภาคหน้า ส่งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันเป็นอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการวางแผนหลังเรียนจบ และด้านสังคมและค่านิยมจะเห็นได้ชัดเจนว่า ค่านิยมทางการศึกษาของสังคมไทยในปัจจุบันมีระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี บุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงมีโอกาสในการเข้าทำงานมากกว่าบุคคลที่มีการศึกษาสูงแต่ไม่มีประสบการณ์ด้านการทำงาน และแนวทางการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาเพื่อเข้าสู่การประกอบอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลาวรรณ เมฆจินดา(2557: 84) พบว่า ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาเพื่อมุ่งสู่ตลาดแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ มหาวิทยาลัยควรเพิ่มการสอนด้านภาษา นอกจากภาษาอังกฤษที่ใช้เพื่อการสื่อสารเป็นหลัก ควรมีการเพิ่มภาษาต่างประเทศในอาเซียนเพื่อเตรียมตัวในการเข้าสู่ตลาดแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรมีการส่งเสริมด้านประสบการณ์ให้แก่ นักศึกษาเพื่อให้เกิดการสั่งสม แลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อเรียนรู้สังคมการทำงานก่อนจะเริ่มการทำงานในชีวิตจริง เช่น การอบรมพัฒนาความสามารถ การจัดสัมมนาเกี่ยวกับด้านอาชีพที่เหมาะสมตามสายงาน ให้พร้อมต่อการแข่งขันในตลาดแรงงาน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศิลปากร มีแนวทางการวางแผนเกี่ยวกับประกอบอาชีพ แต่มีทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานที่ไม่มากพอต่อการก้าวเข้าสู่การประกอบอาชีพในชีวิตจริง รวมถึงจำนวนบัณฑิตที่จบใหม่ในแต่ละปีมีมากเกินไปกว่าความต้องการของตลาดแรงงานจะรองรับนักศึกษาได้เพียงพอ ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะ 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและปฏิบัติ

1. ภาครัฐควรเล็งเห็นถึงความสำคัญของนักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษาและมีการจัดการด้านตลาดแรงงานเพื่อรองรับนักศึกษาจบใหม่ที่กำลังจะเข้าสู่การประกอบอาชีพ
2. มหาวิทยาลัยควรมีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านอาชีพเพื่อให้นักศึกษามีความพร้อม รวมถึงเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงานโดยประยุกต์หลักสูตรฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ประสบการณ์การทำงานแบบเสมือนจริงในด้านที่ตนสนใจ
3. ควรมีการเพิ่มหลักสูตรที่มีความทันสมัยและสอดคล้องกับแนวโน้มของตลาดแรงงาน เช่น ตลาดแรงงานอาเซียนและตลาดแรงงาน 4.0
4. มหาวิทยาลัยควรมีการแนะแนวทางการประกอบอาชีพให้นักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการ เช่น การจัดสัมมนาเรื่องอาชีพหรืออาจารย์แนะแนวสายงานในวิชาสาขานั้นๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษาทุกๆ 3-5 ปี เพื่อให้มีข้อมูลที่ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความรอบด้านและครอบคลุม ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานกับการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก แม่นยำ และเพื่อความเข้าใจที่ถ่องแท้มากยิ่งขึ้น

References

- Chantawanich, S. (2011). "withikān wīchāi choēng khunnaphāp" [quantitative research methods]. 19 edition. Bangkok: Darnsutha Press Co., Ltd.
- Department of Employment. (2014). "næonōm 'āchīp 'itsara nai 'anākhōt sām pī khāng nā (Phō.Sō. sōngphanhārōjhāsippæēt - sōngphanhārōjhōksip)" [Trends of freelance for the next 3 years (2015-2017)]. Division of Labor Market Research and Employment Promotion, Department of Employment, Ministry of Labour. 22-25.
- Department of Employment. (2016). "khūmūr kān nænæo 'āchīp" [Vocational Guidance]. Mit Maitri Road, Dindaeng, Bangkok. 22-23.
- Faculty of Management Science. (2014). "rāingān prācham pī khana witthayākān čhatkān" [Faculty of Management Science, Annual Report 2014]. Faculty of Management Science, Silpakorn University Phetchaburi IT Campus.
- Faculty of Management Science. (2017). "laksūt sinlapāsāsōtoṛōpanthit sākā wīchākān čhatkān kānthōngthīeo (laksūt prapprung Phō.Sō. 2560)" [Bachelor of Arts Program in Tourism Management, 2017 Revised Edition]. Silpakorn University.
- Office of the Education Council. (2010). "phænkān suksā hæng chāt chabap prapprung (Phō.Sō. sōngphanhārōjhāsipsoṅg - sōngphanhārōjhāsīpkāo)" [National Education Act Revised Edition (2009-2016)]. 1 edition. Dusit, Bangkok.
- Pianmankong, N. (2016). "pāčhāi thī song phonkān lūāk 'āchīp khōng naksuksā sākā kānčhatkān kān bin sathāban theknōlōyī kān bin mahāwitthayālai theknōlōyī rāt mongkhon tawan'ōk witthayākhet bāng phra" [The Factors Influence in Choosing of Student's Career in Field of Aviation Management, Institute of Aviation Technology, Rajamangala University of Technology Tawan – Ok, Bangphra Campus].
- Planning Division, Silpakorn University. (2016). "rāingān prācham pī Mahāwitthayālai Sinlapākōn" [Silpakorn University, Annual Report 2016]. Institute Research and Information group
- Pongsopa, P. (1999). "ræng čhūngčhāi khōng bukkhalākōn 'ongkōn pokkhrōng sūan thōngthīn nai kāntatsīnčhāi khao tham ngān 'ongkōn khōng rat kōrānī suksā 'amphōē nāyāi 'ām čhāngwat čhānthaburī" [Motivation for Deciding to Work in the Public Sector of Staff in Local Government: A Case Study of Na Yai Am, Chanthaburi province]. Educational psychology, Bangkok: Pattanasuksa.140.

- Rattanaubun, A. and Jarungiatgun, S. (2014). “kānsuksā læ kān rīan talōt chīwit” [Lifelong Education and Lifelong Learning]. 1 edition. Chulalongkorn University Press, Faculty of Education, Chulalongkorn University, Pathumwan, Bangkok.
- Sorat, T. (2018). “kāo phān thailān sī . sū ‘ōkāt rū thuk thing wai khāng lang” [Stepped over Thailand 4.0, opportunities or being left behind]. V-Serve Institute. 6.
- Tourism Business and Guide Act (Second Edition) B.E.2559. (2016). “phraratchabanyat thurakit namthīeo læ makhuthēt (chabap thī sōng) Phō,So, sōngphanharōjhasipkào”